Sporda So?ylenti Etki O?lc?e?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sporda So?ylenti Etki O?lc?e?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31080

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sporda Söylenti Etki Ölçe?i (SSEÖ), spor ortamlar?nda ortaya ç?kan söylentilerin sporcular ve ilgili payda?lar üzerindeki etkilerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Ölçek, 2020 y?l?nda gerçekle?tirilen bir geli?tirme çal??mas? sonucunda ortaya ç?km??t?r. Temel amac?, söylentilerin bireysel etkilenim, ileti?im, motivasyon, reklam de?eri ve örgüt içi yay?l?m gibi çe?itli boyutlardaki etkilerini nicel olarak belirlemektir. Ölçek, spor bilimleri alan?nda söylenti yönetimi ve örgütsel ileti?im konular?nda önemli bir ara?t?rma potansiyeli sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Söylenti, Spor Psikolojisi, Ölçek Geli?tirme, Faktör Analizi, Güvenirlik, Sporcu Performans?, Örgütsel ?leti?im

Yazarlar

U?zu?m, H., Karl?, U?., U?nlu?, Y., ve Solakumur, A.

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, spor organizasyonlar? ve tak?mlar? içerisindeki bireylerin (sporcular, antrenörler, yöneticiler) söylentilerden ne derece etkilendi?ini ve bu söylentilerin hangi kanallar arac?l???yla yay?ld???n? ölçmektir. Geli?tirme çal??mas?, spor alan?na özgü söylenti etkile?imlerini sistematik olarak inceleyebilecek geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? kazand?rmay? hedeflemi?tir.

Ölçek, söylentilerin özellikle spor kariyeri, motivasyon seviyeleri ve tak?m içi ileti?im dinamikleri üzerindeki potansiyel olumlu veya olumsuz etkilerini de?erlendirmek için tasarlanm??t?r. Bu sayede, spor kurumlar?n?n söylenti yönetimi stratejileri geli?tirmesine bilimsel zemin sa?lamak amaçlanm??t?r.

Yap?

Sporda Söylenti Etki Ölçe?i (SSEÖ), toplam 28 maddeden olu?makta olup, söylentinin etkisini be? farkl? alt boyut üzerinden incelemektedir. Bu be? faktörlü yap?, söylentinin spor ortam?ndaki karma??k do?as?n? yans?tmaktad?r.

Bireysel Etkilenim: Söylentilerin bireyin kariyerini, psikolojisini ve ki?isel durumunu nas?l etkiledi?i (13 madde).
?leti?im: Söylentilerin bir haber alma veya bilgi aktarma arac? olarak kullan?lmas? (6 madde).
Motivasyon: Söylentilerin bireyin performans?n? veya takdir edilme iste?ini nas?l etkiledi?i (3

ARABPSYCHOLOGY.COM

madde).
Reklam: Söylentilerin bireyin tan?nmas? veya kamuoyu önünde yer almas? için bir araç olarak görülmesi (2 madde).
Örgüt ?çi Yay?l?m: Söylentilerin organizasyonun hiyerar?ik yap?s? içinde (özellikle antrenörler hakk?nda) nas?l yay?ld??? (4 madde).

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amac?yla hem Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. Örneklem yeterlili?ini de?erlendirmek için yap?lan KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) ölçümü sonucunda de?erin 0,86 düzeyinde oldu?u tespit edilmi?tir; bu de?er, veri setinin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun oldu?unu göstermektedir. Ayr?ca, Bartlett Küresellik Testi'nin anlaml?l?k de?eri p<0.01 olarak bulunmu?tur, bu da verilerin çok de?i?kenli normal da??l?ma uygun oldu?unu ve faktörle?ebilece?ini desteklemektedir.

Yap?lan DFA sonucunda, AFA ile elde edilen 5 faktörlü ve 28 maddelik yap?n?n uygunlu?u do?rulanm??t?r. Uyum iyili?i indeksleri (RMSEA, SRMR, GFI, AGFI, CFI, NNFI ve NFI) incelenmi? ve tüm de?erlerin kabul edilebilir veya iyi uyum seviyelerinde oldu?u belirlenmi?tir. Bu sonuçlar, ölçe?in teorik olarak beklenen be? boyutlu yap?y? ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Sporda Söylenti Etki Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k güvenirli?i, Cronbach Alpha katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir. Toplam ölçe?in Cronbach Alpha iç tutarl?l?k de?eri α=0.90 olarak belirlenmi?tir, bu da ölçe?in genel olarak yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Alt boyutlar?n iç tutarl?l?k de?erleri ise ?u ?ekildedir:

Bireysel Etkilenim: α = 0.90 (Mükemmel Güvenirlik)
?leti?im: α = 0.80 (?yi Güvenirlik)
Motivasyon: α = 0.71 (Kabul Edilebilir Güvenirlik)
Reklam: α = 0.63 (S?n?rda Kabul Edilebilir Güvenirlik)
Örgüt ?çi Yay?l?m: α = 0.53 (Dü?ük Güvenirlik, ancak ke?ifsel çal??malarda kabul edilebilir)

Alt boyutlardan Reklam ve Örgüt ?çi Yay?l?m boyutlar?n?n güvenirlik de?erleri di?er boyutlara göre daha dü?ük olmas?na ra?men, ölçe?in genel güvenirlik seviyesi (α=0.90) yüksekli?ini korumaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, ba?lang?çta elde edilen madde havuzu üzerinde Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) gerçekle?tirilmi?tir. AFA sonucunda 28 maddeden olu?an ve toplam varyans?n önemli bir k?sm?n? aç?klayan be? faktörlü bir yap?ya ula??lm??t?r. Bu be? faktör, söylentilerin spor ortam?ndaki farkl? i?levlerini temsil etmektedir.

Daha sonra, bu ke?fedilen yap?n?n farkl? bir örneklem üzerinde geçerlili?ini test etmek amac?yla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA sonuçlar?, modelin veriyle uyumlu oldu?unu ve faktörlerin birbirlerinden ayr??an ancak ili?kili yap?lar oldu?unu göstermi?tir. Bu analizler, Sporda Söylenti Etki Ölçe?i'nin sa?lam bir psikometrik temele sahip oldu?unu kan?tlam??t?r.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: 5'li Likert Ölçe?i (1- "hiçbir zaman" ile 5- "her zaman" aras?nda derecelendirme)

Language Available: Türkçe

Population Group: Sporcular ve Spor Ortam? Payda?lar?

Age Group: Belirtilmemi?, ancak profesyonel veya amatör spor faaliyetlerine kat?lan yeti?kinler ve gençler.

Population Details: Spor bilimleri alan?nda söylenti etkisine maruz kalan bireyler.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama (Self-Report) yöntemiyle uygulanan psikometrik ölçek.

Anahtar Kelimeler

Sporda Söylenti, Likert Ölçe?i, KMO, DFA, Spor Yönetimi, Psikometri, Beden E?itimi

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sa?lanmad?.

Affiliation Email addresses: asolakumur@bartin.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Correspondence Address: Bart?n Üniversitesi, Beden E?itimi ve Spor Yüksekokulu (Sorumlu yazar?n kurumu temel al?nm??t?r).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2020 y?l?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in kullan?m?na ili?kin izin ve ticari ücret bilgileri için sorumlu yazar Adem Solakumur ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-postas?: **asolakumur@bartin.edu.tr**.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi ?uradan indirilebilir: sporda-soylenti-etki-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

U?zu?m, H., Karl?, U?., U?nlu?, Y., ve Solakumur, A. (2020). Sporda So?ylenti Etki O?lc?e?i geli?tirme çal??mas?. *Beden Eg?itimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 14*(2), 105-117.

Makalenin Dergipark üzerindeki ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Sporda Söylenti Etki Ölçe?i Maddeleri

Bireysel Etkilenim: 13 madde

10.Olumsuz So?ylentiler yedek kalmamda etkendir.

?leti?im: 6 madde

12. So?ylentiler haber alma arac?md?r.

Motivasyon: 3 madde

16. Olumlu So?ylentiler takdir edilmemde etkendir.

Reklam: 2 madde

28.So?ylentiler tan?nmam ic?in bir reklam arac?d?r.

Örgüt ?çi Yay?l?m: 4 madde

1.Antreno?rler hakk?nda so?ylenti daha yayg?nd?r.

Toplam: 28 madde

ARABPSYCHOLOGY.COM